

Boże Ciało

Boże Ciało

Boże Ciało to potoczna nazwa jednego z najbardziej uroczystych świąt Kościoła katolickiego: Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Jest obchodzone na pamiątkę ustanowienia przez Jezusa Chrystusa sakramentu Eucharystii. Jako święto ruchome przypada zawsze w czwartek po niedzieli Trójcy Świętej. Polska jest jedynym krajem, gdzie w tym dniu, od ponad 500 lat, w każdej parafii odbywają się procesje do czterech ołtarzy. Biorą w nich udział zarówno duchowni, jak i wierni świeccy.

Procesja

W Boże Ciało, zwykle po głównej Mszy świętej, rozpoczyna się barwna procesja. Po wyjściu z kościoła przechodzi do czterech oddalonych od siebie ołtarzy. Na początku niesiona jest zawsze monstrancja

z Najświętszym Sakramentem. Monstrancja to drogocenne, najczęściej pozłacane naczynie, w którym umieszczona jest hostia. Najświętszy Sakrament niesiony jest pod baldachimem przez kapłana, którego podtrzymuje dwóch mężczyzn. Za nimi podążają odświętnie ubrani parafianie, często niosący święte obrazy, figury oraz różnobarwne chorągwie. W niektórych regionach Polski, szczególnie na Mazowszu, Podhalu oraz w Małopolsce osoby, które biorą czynny udział w procesji (tzw. asysta), ubierają się w regionalne stroje ludowe. Uczestnicy zatrzymują się przy każdym ołtarzu. Tam czytany jest wybrany fragment Ewangelii jednego z czterech ewangelistów (Mateusza, Marka, Łukasza i Jana), związany tematycznie z Eucharystią. Ołtarze ozdobione są zielonymi gałązkami brzoźek, co według tradycji ma przynieść urodzaj. Kiedyś wierzono, że witki skutecznie chronią od czarownic. Współcześnie zabieranie gałązek do domu jest tradycją, która ma zapewnić spokój i szczęście

Procesja Bożego Ciała

w domach. Stałym elementem procesji Bożego Ciała jest sypanie płatków kwiatów pod stopy kapłana niosącego Hostię. Robią to zwykle dziewczynki, które w danym roku po raz pierwszy przystąpiły do komunii świętej. W niektórych miejscowościach sypanie kwiatów zastąpiono układaniem kolorowych kwiatowych dywanów.

Dywany z kwiatów

Uroczystości Bożego Ciała w Spycimierzu, wsi położonej w województwie łódzkim, należą do jednych z najsłynniejszych w Polsce. Każdego roku wierni z parafii Podwyższenia Krzyża Świętego układają wokół świątyni piękne dywany z kwiatów. Dwukilometrową trasę procesji pokrywa kolorowy, wzorzysty dywan kwiatowy szerokości dwóch

metrów. Pobocza ozdobione są młodymi brzoźami i proporczykami. Do tworzenia kobierców używa się białego piasku, czarnej ziemi i milionów różnorodnych kwiatów. Początkowo dywany przedstawiały wzory roślinne, w ostatnich latach zaczęły się pojawiać motywy religijne, takie jak hostie, monstrancje, krzyże, anioły i obrazy maryjne. Najważniejsze jednak nie jest samo układanie kwiatów, ale planowanie i udział w tym przedsięwzięciu całych rodzin. Przygotowanie trasy Bożego Ciała jest bardzo pracochłonne. Dzieci, młodzież i dorośli pochyleni nad ziemią układają kwiaty, gałązki i korę zebrane z pól, łąk i ogrodów kilka dni przed uroczystością. Tradycja kwiatnych dywanów w Spycimierzu ma już ponad 200 lat. Do niewielkiej parafii podziwiać wzorzyste kobierce przyjeżdżają nie tylko Polacy z całego kraju, ale również goście z zagranicy.

Dywan z kwiatów w Spycimierzu

Najświętszy Sakrament niesiony przez kapłana

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że najdłuższy chodnik z kwiatów układany jest na wsi o nazwie Zimna Wódka? Biegnie przez całą wieś, a jego długość wynosi około 11 kilometrów.

Stroje na procesji Bożego Ciała

Ludowość na procesji Bożego Ciała

Jak już wspomnieliśmy, w procesji z okazji Bożego Ciała biorą udział tłumy wiernych, którzy odświętnie ubrani podążają za duchownymi. W przygotowania angażują się nie tylko kapłani i osoby konsekrowane, ale również świeccy. Wśród nich dość wymienić koła gospodyń wiejskich i ochotnicze straże pożarne. W niektórych regionach Polski osoby, które niosą różnobarwne chorągwie i sztandary, figury i obrazy (tzw. asysta) ubierają się w stroje regionalne. Dzięki temu pochód procesji widoczny jest z daleka. Kobiety i mężczyźni, którzy ubrani są w stroje ludowe, podkreślają w ten sposób swoją przynależność do danego regionu. Znakomitym tego przykładem jest folklor łowicki.

Ludowe stroje łowickie

Na procesję Bożego Ciała w Łowiczu zjeżdżają się turyści z całego świata. Łowicz to jedno z najbardziej rozpoznawalnych miast w województwie łódzkim. Wszystko za sprawą wyjątkowej, znanej na całym świecie kultury lokalnej. Region ten zachował tradycję stroju ludowego i często prezentuje go przy okazji uroczystości kościelnych. Szczególnie pięknie wyglądają kobiety i mężczyźni podczas procesji Bożego Ciała, kiedy łowiczanki niosą głównie poduszki i szarfy od chorągwi, a mężczyźni w męskich strojach ludowych sztandary dekorowane na tę okazję kwiatami. Kobiety zakładają białe, wykrochmalone koszule, do których nosi się kolorowe kiecki i fartuchy. Charakterystyczne paski na spódnicach mają kolor czerwony, różowy, pomarańczowy i zielony. Łowiczanki noszą kamizelki,

nazywane stanikiem, uszyte z czarnego aksamitu z wyhaftowanymi różami z jedwabiu. Do tego zakładają rubinowe korale i chusty w kwiaty. Panowie z kolei zachwycają białą koszulą z kołnierzykiem zawiązanym amarantową wstążką, łowickimi portkami z ręcznie tkanego pasiaka w kolorze pomarańczowym oraz czarnym filcowym kapeluszem, zdobionym haftem lub kwiatami. Łowicki pasiak to słynna tkanina ciesząca wielobarwnym wzorem. Jest wykonana w stu procentach z polskiej wełny. Łowicki pasiak jest kojarzony jako jeden z symboli Polski.

Górale spod Tatr

Górale podhalańscy, czyli mieszkańcy najbliższych okolic Tatr zwykle tradycyjnie świętują Boże Ciało, wprowadzając do procesji akcenty ludowe. Często również kapłani mają ornaty i stuły nawiązujące do tamtejszych strojów. Mężczyźni noszą jasne, obcisłe spodnie, tzw. portki sukienne. Zdobią je kolorowe hafty w okolicy bioder i kostek. Charakterystyczny wzór ornamentów zyskał nazwę parzenic. Do portek górale noszą białe koszule zapinane pod szyją spinkami, skórzane serdaki i buty obwiązane rzemykami. Typowym nakryciem głowy jest charakterystyczny kapelusz, wykonany z czarnego filcu, tzw. kłobuk. Strój kobiecy to spódnice w kwiatowy deseń, kolorowe chustki na głowie, korale i gorset ozdobiony haftem i cekinami. Dywany z płatków kwiatów, parada strojów ludowych i bogato zdobione ołtarze to znak rozpoznawczy procesji w Zakopanem, na którą zjeżdża wiele ludzi z całej Polski i z zagranicy.

Dziewczęta w strojach łowickich na procesji Bożego Ciała

Kierpce – lekkie chodaki szyte ręcznie, przeważnie z jednego kawałka skóry. To tradycyjne obuwie skórzane noszone jeszcze współcześnie m.in. przez górali.

Tradycyjny góralski wzór ludowy

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że strój łowiczanki waży około 20 kg? A to dlatego, że składa się z kilku warstw, jest wykonany z ciężkiej wełny, mocno marszczony, a tym samym wymaga wielu metrów tkaniny.